

CURRER BELLOVÁ:

SIROTEK LOWOODSKÝ

DÍL PRVÝ

PŘELOŽIL DR. KAREL FUNK

Lowood byl několik roků mým světem; moje zkušenost týkala se jeho zařízení a pravidel; avšak teď jsem poznávala, že svět je ve skutečnosti širý a že rozzáhlé pole nadějí a obav, pocitů a rozrušení čeká na toho, kdo odváží se jít do tohoto prostranství, by hledal pravé poznání života mezi nebezpečím.

Přistoupila jsem k oknu, otevřela je a vyhlédla jsem ven; viděla jsem obě křídla stavení, zahrady, okolí Lowoodu i obzor, věčnou pahorky.

Okno mě přelétlo všechny tyto věci, až spočinulo na těch nejvzdálenějších — na modravých vrcholcích hor, jež toužila jsem překročiti; vše, co náleželo se před jejich hranicemi k pustých skal, zdálo se mi být vězením, vyhnáním. Pozorovala jsem bílou mlhici, vinoucí se po úpatí jedné z hor a mizící v roklí mezi dvěma jinými.

Jak toužila jsem, bych po ní mohla jít dále!

Vzpomínala jsem na ten čas, kdy jsem v dostavníku jezdila po celé cestě, vzpomínala jsem, jak z toho vesku za večera jsem sjízděla, zdálo se mi, že minul celý věk od onoho dne, kdy jsem poprvé vystoupila do Lowoodu, jehož jsem neopustila od té doby.

Přáznivý ztrávil jsem vzdy v ústavě; paní Reedová nepoznála mne ani jednou do Gatesheadu, ani jednou mne nenavštívila, ani koho jiný z její rodiny. Neměla jsem společníky zevnějším světem ani písemně ani prostřednictvím nějaké osoby; školní pravidla, školní povinnosti, školní zvyky a náhledy, hlasy a obličej, průpovědi a ústroje, přednosti a odporu — to bylo vše, co věděla jsem o životě. Teď cítila jsem, že to nestačí. Během jednoho dopoledne nasýtila jsem se osmi letého způsobu žítí.

Toužila jsem po svobodě, dychtěla jsem po ní, modlila jsem se za ni; zdálo se mi, jako by modlitbou tou chvil se větrík právě slabě vanoucí.

Zanechala jsem toho a pronesla pokornější prosbu o změnu, o povzbuzení; zdálo se mi, že i tato prosba ztratila se v širém prostoru.

"Tedy necht' dostane se mi a spoň nového otroctví," zvolala jsem napolo zoufalá.

Tu zvou, označující hodinu večere, volal mne dole. Nebyla jsem s to, znova navázati přetržené pásmo svých úvah až večer před spaním; ale pak ještě učitelka, bydlící se mnou v též pokojí, zdržovala mne ustavičným mluvěním bezvýznamného obsahu od předmetu, k němuž toužila jsem znova se uchýliti. Jak jsem si přála, aby usnula a bylo ticho!

Myslíla jsem, že kdybych o pětině mohla se zabrat do myšlenek, jež mne napadly, když jsem stála u okna, jistě nějaký vynalézavý nápad vyvstane v mé duši, aby mne vykoupl.

Konečně slečna Gryceová začala chrápáti; byla to neobratná Valiesanka, jejíž obvyklé nosové cvičení vždy považovala jsem za vše velice obtížnější; ale této noci postřehla jsem první hluboké zvuky s uspokojením; byla jsem tak pojištěna před vyrušením, moje napole vyhaslé myšlenky ihned ožily.

"Nové otroctví! V tom je přece něco," ulvívila jsem sama pro sebe (totiž v duchu, ne hlasitě). "Vím, že ano, poněvadž slovo to není příliš příjemné, nevyrovná se slovům "Svoboda", "Naděje", "Radost". To jsou v pravdě zvuky rozkošné, ale pro mne nic více než zvuky, tak krásné a přehavé, že bylo by pouhým marněním čuši jim naslouchati. Ne otroctví! Tak musí být něco skutečného. Každý může sloužiti; já sloužila jsem zde osm let, nyní pak mám sloužiti někde jinde. A nemohu snad provésti svou vlastní vůli! Nemá snad ta vše vykouplá? Zajisté — zajisté, ákol ten není tak nesnadný, jen kdyby můj mozek byl dosti citlivý, aby dovedl vyhledati vhodné prostředky k dosažení úkolu."

Posadila jsem se v posteli, a

bych povzbudila svůj mozek. Byla studená noc. Přehodila jsem si přes ramena šátek, a na to opěť s veškerým úsilím dala jsem se do přemýšlení.

"Čeho mi třeba? Nového místa v novém domě, mezi novými lidmi a za nových okolností; přejí si toho, poněvadž by mi nebylo platno, kdybych si přála něco lepšího. Jak dostanou se lidé na nějaké nové místo? Tuším, že obracejí se na své přátele; leč já nemám přátel. Však jsou mnozí lidé, kteří nemajíce přátel, musí se starati sami o sebe, vyhledati si pomoc sami; kam obráti se tyto lidé?"

Nemohla jsem to říci; nedostávalo se mi odpovědi. Nakázala jsem tedy svému mozku, by rychle nalezl odpověď; pracoval stále rychleji a rychleji; cítila jsem, jak mi bijí tepny na hlavě a skráních; ale téměř ještě celou hodinu pracoval zmataně a nemohla jsem doříditi žádného výsledku. Jsoune rozehývána dlouhou marnou záhadou, vstala jsem a přecházela po pokojí; odkýkala jsem zlečnou, pozorovala některé hvězdy, ale třesouce se zimou, opěť vlezla jsem do postele.

Jisté zatím nějaká dobrá vila pobíhala vyzadovaný nápad na můj polštář, neboť, jakmile jsem ulehla, vynořila se v mé mysli v nečekaném samém sebeu myšlenka: "Ti, kteří hledají nějaké místo, musí dít o tom v novinách svědět; také ty musíš to oznámiti v "Herald"u širském."

"Ale jak? Nevím nic o tomto způsobu."

Odpověď dostavila se nyní rychle a snadno.

"Musíš vložití oznámení a peníze za uveřejnění jeho do obálky a zasléš to vydavatelu Heraldu; musíš to odevzdat při nejblíže příležitosti na poštu v Lowoodu. Odpověď vyžádáš si pod značkou J. E. na tamní poštu; po týdnu asi, jenž uplyne od odesání listu, musíš tam jít a ptejí se, došli-li nějaká odpověď a dle toho pak jednat."

O tomto plánu jsem ještě několikrát znovu a znovu uvažovala, až náležitě uzrál v mé mysli a nabyl jasného, určitého tvaru; tu pak cítila jsem se spokojenou a brzo jsem usnula.

Časné ráno jsem vstala; napsala jsem své oznámení, uložila je do obálky a napsala adresu dříve, než zvon volal nás do školy.

Dopis znel následovně:

"Mladá dáma vyveřena ve vychovatelství (tož nebyla jsem po dva roky učitelkou); přeje si přijati zaměstnání v soukromé domě u dětí do 14 let. (Majíc sama sotva devatenáct, myslíla jsem, že nemohu na se vzíti vychovatelství osob stejného věku se mnou. Dovede vyučovati všem obyčejným předmětům, jež dobrá anglická výchova vyžaduje; také vyzná se ve francouzštině, kreslení a hudbě (za oněch dnů tento úzký obor vědomostí zdál se dostatečně obsáhlým). Adresa: J. E., poštovní úřad v Lowtonu, ... shire."

Dopis tento byl uzavřen po celý den v zásuvce mého stolu; po čaji vyžádala jsem si dovolení nové ředitelky, bych směla jít do Lowtonu, abych tu vyřídila některé malé potřebky pro sebe a několik spoluúčitek; dovolen tu byla mi s ochotou poskytnuto a šla jsem, bylo to dobré dvě míle daleko; večer byl vlnitý, ale den byl ještě dlouhý. Navštívila jsem několik krámů, odevzdala dopis svůj na poštu a kráčela jsem domů opět hustým dštěm, vřátivši se s mokrymi šaty, ale lehkým za to srdcem.

Následující týden zláhl se mi být nesušeně dlouhým, avšak i ten skončil jako všechny věci pozemské a zase koncem krásného podzimního dne opět kráčela jsem cestou do Lowtonu. Cesta vedla mne pískovnou krajinou podél potoka rozkošnými záhyby údolí. Avšak toho dne vysílila jsem více na dopisy, jež snal na mne čekají v malém městečku, kam jsem musila, než na vzduch lesa a vstý.

Za účel cesty své předatřela jsem tentokráte, že jdu si dát

vzítí míru na nové střevice; proto odbyla jsem nejprve tuto záležitost a vyřídila to, šla jsem od ubůvnicka úzkou, malou uličkou na poštu. Zde úřadovala stará dáma, mající brejle z rohoviny na nose a černé rukavice bez prstů na rukou.

"Jsou zde dopisy pro J. E.?" ptala jsem se.

Podívala se na mne zvědavě svými brejlemi; na to otevřela zásuvku a dlouho se přehrabávala v obsahu, tak dlouho, že již o pouštěla mne naděje. Konečně držíc nějaký dopis téměř po pět minut před svými skly, podala mi jej přes pult, provázejíc čím tento opětně zkoumavým a nedůvěřivým pohledem. — Byl to dopis pro J. E.

"Jest zde pouze jeden?" zeptala jsem se.

"Více jich zde není," odpověděla.

Strčila jsem tedy dopis do kapsy a šla domů. Nemohla jsem psaní otevřít, poněvadž dle stanov ústavci musila jsem být v osm hodin doma, a teď bylo již půl sedmé.

Jakmile jsem přišla domů, čekaly na mne již různé povinnosti; musila jsem být s dívkami po celou hodinu jich učení, na to musila jsem čísti modlitby a do hlízeti na zákyne, jak se ukládá jí na lože; po té vzešla jsem s ostatními učitelkami. A když nechtěly jsme se na odpočinek, byla nevyhnutelná slečna Gryceová svou družkou. Měly jsme ve svém jíz jen malý kousek světlíky a já hála se, aby nemluvil tak dlouho, dokud světlíka neshoří; na štěstí však téžká večere, již požíla, měla na ni uspávající účín; počala chrápáti dříve, než jsem dokončila své odstrojování.

Svíčky zžhývalo již jen na posteli; vyňala jsem nyní dopis, na něm četl bylo začáteční písmeno P.; otevřela jsem jej, obsah byl velmi stručný:

"Jestliže J. E., která hlásila se předléhého čtvrtku v ... širském Heraldu o místo, má zůstatně schopnosti a jestli může podati uspokojivá doporučení své povahy a způsobilosti, možno jí nabídnouti místo, kde jest pouze jedna chovanka, malá, ani ne desetiletá děvče. Roční plat je třicet liber. J. E. se žádá, aby zaslala své doporučení, jméno, adresu i vše ostatní paní Fairfaxové v Thornfieldu u Milleotu v ... širském hrabství."

Prohlížela jsem dopis dlouho; písmo bylo staromodní a trochu nejisté, jako nějaké starší dámy. Vše ta mne uspokojovala, neboť znal jsem zvláštní strach, abych, jednajíc takto o své újmě, bych jakékoliv rady a vřelost, nebyla uvěřena v nějaký nemilý stav, a k tomu všemu přála jsem si, aby výsledek mé snahy byl příznivý a slibný.

Zdálo se mi teď, že starší dáma není špatným přídatkem v záležitosti, do které jsem se pouštěla.

Paní Fairfaxová! Viděla jsem ji v černém oděvu a vlovském čepci, snad chladnou, ale ne nezdravou, typ to staré anglické řetehlosti.

Thornfield! To bylo nepochybně jméno jejího domu. Byla jsem jista, že to bylo pěkné, starobylé místo; ale přece nezdarilo se mi vytvořiti si přesný obraz "le svých domácností."

Milleotu v ... shire! Sbírala jsem všechny své zeměpisné vědomosti o Anglii, ano, znala jsem oba, hrabství i město. Hrabsví bylo o sedmdesáti mil blíže k Londýnu, než oddálený kraj, kde nyní jsem bydlila. Vše ta se mi velice zamlouvala. Přála jsem si tam, kde byl celý život; Milleotu bylo velké průmyslové město na řece A., zajisté místo dosti rušné, šim více, tím lépe, bude to pro mne aspoň naprostá změna. Ne snad, že by obrazovnost má byla příliš zaujata představou o vysokých kominěch a oblačlech kouře, ale Thornfield — domů vala jsem se — je patrně hodně vzdálené město.

V tom došel chývající sloupec svíčky a knof šnal.

Následující den musila jsem podniknouti nové kroky, nemohla jsem už déle skrývati záhady své svém nitru; musila jsem je oznámiti, by se takly se s úspěchem. Vyžádala jsem si během posledního odpočinku slyšení u ředitelky a sdělila jí, že mám nabídnouti postavení, kde plat je

dvojnásobný než nyní (v Lowoodu dostávala jsem jen patnáct liber ročně) a žádala jsem ji, by oznámila vše tu panu Brocklehurstovi nebo někomu jinému z výboru a zjistila, zda mohu zádati od nich doporučení. Ona pak ochotně křivila, že ve věci té bude prostředkovati. Hned druhého dne předložila vše tu panu Brocklehurstovi, který řekl, že nejdříve nutno psáti paní Reedové, jakožto její přirozené poručníci.

Bylo tedy dopsáno paní té, která odpověděla, "abych si dělala co chci, že již dávno vzdala se veškerého vlivu na mé záležitosti."

Psaní to kolovalo mezi členy výboru a konečně po dlouhém odkládání, jež bylo pro mne velice trapným, dáno mi řádné povolení, bych zlepšila své povolání, jak mohu; k tomu přidáno ujištění, že, ježto vždy chovála jsem se správně v Lowoodu i jako chovanka i jako učitelka, že mi bude dáno vysvědčení o mém chování a schopnostech, podepsané in spektory ústavu.

Vysvědčení to dostala jsem také asi za měsíc; opis jeho posílala jsem paní Fairfaxové, od kteréž to dámy došla odpověď, že je spokojena a abych za čtrnáct dní nastoupila místo vychovatelky v jejím domě.

Zabývala jsem se nyní přípravou na cestu; čtrnáct dní minulo velmi rychle. Neměla jsem příliš mnoho šatstva, jen tolik, kolik jsem potřebovala, a poslední den stačil, bych složila své zavazadla do téhož kočru, který jsem s sebou před osmi lety přivezla z Gatesheadu.

Kufr byl uzavřen a štítek s mojí adresou nám připevněn. Za půl hodiny měl přijíti posel, aby jej donesl do Lowtonu, kam jsem se měla odebrati druhého dne časné ráno, abych vesdla tu do dostavníku.

Vyložitřovala jsem svůj věrný, soukromý cestovní oblék, připravila čepici, rukavice a rukávěník, prohlédla jsem všechny příbřádky, abych tu něčeho nenechala, konečně nemajíc jiného na práci, posadila jsem se, chtě si odpočinouti. Avšak nemohla jsem — ačkoli jsem byla po celý den na nohou — nemohla jsem si odpočinouti ani na chvíli, tak velice byla jsem rozčilená.

Tuto noc mělo skončiti jedno období mého života, a nové období mělo počíti ztřešněm jitra; nebylo by možno mezi tou dobou odpočívati, dokud známá ta nebyla provedena.

"Slečno," řekla mi služka, jež nalezla mne v předstří, kde jsem přecházela sem a tam jako nějaké strašidlo, "nějaká osoba dole chce s vámi mluvit."

"Bezpochyby posel!" myslila jsem si a netřázně se děle, běžela jsem po schodech dolů; šla jsem nímto hovorem nebo sborovnou, jež již dvéře byly napolo otevřeny, chtějíce vejíti do kuchyně, když tu někdo vyběhl ven.

"Jistě je to ona! Jistě je to ona," volala osoba ta, zastavuje mne a berouce mne za ruku.

Pohlédla jsem na ni a uřžela jsem ženu mladou, obléčenou jako lepší služebnou, černovlasou, černoookou, svěží pleti, vzevšími již trochu vážnějšího.

"Nuže, kdo jsem?" směřuje se tazala se hlasem, mně napole známým, "dovám, že jste na mne docela nezapomněla!"

V následující na to okamžiku již jsem ji objela a dychtivě líbala.

Běta, Běta, Běta! Bylo vše, co jsem mohla říci, mezi tím co ona se napole smála a napole plakala.

Na to obě vešly jsme do hovoru. U kamen stála asi třilétá dítě v strakatém kabátě a kalhotách.

"To je můj hošík," řekla Běta přímou.

"Ty jsi vdaná, Běto?"

"Ano, asi před pěti lety za kořilo Roberta Leayena, mám ještě mimčo tohoto chlapečka. Běta malá děvče, jenž dala jsem jméno Johana."

"Někdež už v Gatesheadu?"

"Bydlím ve vřatněti, starý vřatný zeměl."

"Nuže a jak se vám všem vede? Pavla má něco a nich, Běto, napřed se ab posad, a ty, Robe, pojď ke mně a posad se mi na klu, nečeš?"

(Pokračování)

PRO MUŽE

50,000 KNIH ZDARMA POŠTOU

Má cenu \$10 pro každého muže

Každý postižený muž, trpící kteroukoliv nemocí, měl by rychle dopisati do výše, této obdivuhodné služby zdarma. Vzpřeví v jasně, rozrozumitelné řeči, jak každý muž může soukromě vyhlídnouti se doma z podobných chorob, jako otrava krve čili píjice, ka-parky, rheumatismus, sebeprůžal, pohřavní slabosti, nevolní nervů, pokleslého, ústrojního a úkaldlivých chorob, následků rychlohožení a chorob žaludku, jater, ledvin a močového měchýře. Nejméně závažnou jak dlouhotrvající, jak starý a nepolejivý Vše přijat jest, jak často stávaní jistě se v loženi a jak odstraněním a námlouváním se čítie takovýchto závažných Vám novou naději - nový nárok na život. Jest písa zdravé, dobré myšlenky a rady - vše, kterou právě máte vřáti a následovně vám řekne, jak přijeti si svého starého zdraví, síly a zdraví, zaříditi nám každ Vše jméno a adresu a obdržíte výšik tohoto vyhlášeného kno zdraví - zdarma, poštu vy placené, v zásepené obálce.

DR. JOS. LISTER & CO. B951
208 N. 5th Ave. Chicago, Ill., U.S.A.

PIŠTE O JEDNU DNES

Omažským dámám a pánům nejlépe sluší obleky čistěné a barvené u

STANDARD CLEANERS & DYERS

ARNOŠT HLADÍK, maj.

Pro práci přijedem a opět ji odvezem

Store: 1236 So. 13. St. Tel. Rod 8276. Čistírna 1201 No. 13. St.

Hastings-ská Proslavená Piva -

(dle staroněmeckého způsobu vaření)

"RITTER BRAU", "PRAIRIE PRIDE" a "PERSONAL LIBERTY"

Vařena a lahvošana u

HASTINGS BREWING CO.,
HASTINGS, NEBRASKA

Jsmo zakladateli zdárně prospívající české osady v Kalifornii

blíže města Hamilton City, v údolí Sacramento, jež jest světoznámé svou plodností jak obilín tak i voškerého ovoce. Pozemky prodáváme domud po \$85.00 akr, za kterouto cenu mohou i méně zámožní krajané poriditi si pohodlné domov v krásné Kalifornii.

Dále hledáme kupce na rené o 1100 akrech vřeléhoho pozemku po \$50 akr, jež by rozdělil na menší dílce, na něž bychom rádi získali jednotlivé prodávě.

Máme mnoho jiných rozsáhlých rené o tisících akřů za velmi nízké ceny od \$15.00 výše.

Udělejte si příjemný zimní výlet k nám na prohlídku krajiny.

W. J. BULIN & CO.,
Hamilton City, California

SEVERO - NĚMECKÝ LLOYD

BALTIMORE - BREMEN

Velké, moderní, dvoušroubové jednokajutové parníky. Lahodná jídla. Pohodlí bez přepychu. Věchny kajuty uprostřed lodí. Bezdrátová telegrafie.

Príměřené ceny:

Druhá kajuta.....\$57.50
Třetí kajuta.....\$35.00
Pouze na "Rhein", "Main" a "Neckar".
Mezupalubí.....\$33.00

Když jedete navštíviti starý dnmov v Čechách, jeďte přes Baltimore.

Když posíláte pro své příbuzné neb přátele, by přijeli do Ameriky z Čech, kupte jim vyplacené lítky přes Baltimore.

O úplné podrobnosti požádejte:

A. SCHUMACHER & CO., General Agents, BALTIMORE,
H. CLAUSENIUS & CO., General Agents, CHICAGO, aneb jejich zástupce v celých Spojených Státech.

JOHN F. ROUŠAR, Pres. & Treasurer Phone 1680.
EUGENE PAŘÍZEK, Secretary.

JOHN F. ROUŠAR CO.,
914 Farnam Street, Omaha, Nebr.

NOVĚ OTEVŘENÝ největší ryse český velkoobchod na západě

vínem, kořalkou, jemnými likéry a láhvoým pivem

Českým hostinským a krajanům v Nebrascu, v Dakotě, Kansasu, Iowa, Montaně, uvádíme v známost, že právě jsme otevřeli největší ryse český velkoobchod láhvoým pivem a ryse českého pivovaru Atlas v Chicago, Ill., a čerstvými, nefalšovanými domácími a importovanými víny, vřelými likéry všeho druhu, najakobnějšími rozličnými všech druhů pro různé potřeby. Mimo toho vyrábíme své vlastní kořalko víno a kořalku, právě do líky pro špatně zdravé a vše, co do oboru tohoto spadá mohou od nás koupiti.

Zádáme české pány hostinské, by zadřeli své objednávky pro naše jednání, kteří je v braku navštíví a uistěnou předem, že budou s našim zboží, cenou, vzenou obstaránu a dopravou úplně uspokojeni.

Za spokojenost ručime. Nezapomněte adresu

John F. Roušar Co.,
914 Farnam Street. Omaha, Nebraska.